

Vestfold og Telemark

FYLKESKOMMUNE

Innspill til nettverk og partnerskap i nye Vestfold fylkeskommune

September 2023

Innledning

Som politisk forvaltningsnivå skal fylkeskommunen ivareta to roller. Den første rollen innebærer å være tjenesteprodusent – primært knyttet til videregående opplæring, samferdsel og tannhelse. Den andre rollen er å være samfunnsutvikler. Innenfor nasjonalt fastsatte rammer skal fylkeskommunen utvikle politikk tilpasset regionens egne utfordringer og muligheter. Dette gjelder innenfor områder som kompetanse, oppvekst, utenforskap og integrering, innovasjon, forskning og utvikling, arbeids- og næringsliv, kultur og fritid, folkehelse, klima og miljø, arealforvaltning, vannforvaltning med mer.

Mens fylkeskommunen utfører det meste av sin tjenesteproduksjon i egen regi, må rollen som samfunnsutvikler utøves i nært samspill med andre. Fylkeskommunens rolle er å ta initiativ, bringe parter sammen, avdekke utfordringer og muligheter, samle ulike samfunnsaktører om felles mål og ambisjoner, initiere og understøtte målrettede prosesser og bidrag, påvirke sentrale myndigheters prioriteringer, og eventuelt etablere felles plan- og avtaleverk. Samarbeid kan gi synergi, styrke og bedre løsninger både for fellesskapet og den enkelte deltager.

Rollen som utviklingsaktør krever dialog med aktører fra nærings- og arbeidsliv, frivillig sektor, kommuner og regional stat. Dialogen kan være bilateral og den kan være på arenaer som driftes av andre, som for eksempel møter i regi av KS. I den grad det er rasjonelt vil fylkeskommunen også framover bruke disse etablerte møteplassene.

Samtidig vil det være behov for enkelte nettverk og partnerskap som fylkeskommunen selv initierer og driver. Gjennom denne høringen ønsker fylkeskommunen innspill fra viktige samarbeidspartnere angående hvilke nettverk og partnerskap nye Vestfold fylkeskommune bør prioritere å etablere fra 2024, og eventuelle innspill til hvordan disse nettverkene bør innrettes med hensyn til formål, deltagelse og arbeidsform.

Dette notatet gir en kort beskrivelse av noen nettverk og partnerskap som var knyttet til Vestfold fylkeskommune før 2020, og tilsvarende for perioden med Vestfold og Telemark fylkeskommune. Der fylkestinget for Vestfold og Telemark har vedtatt hva som skal foreslås for det kommende fylkestinget for Vestfold, er dette gjengitt.

Etableringen av nye Vestfold fylkeskommune fra 2024 åpner for nye vurderinger av hvilke nettverk og partnerskap som den nye fylkeskommunen bør etablere. Fylkestinget vedtok den 14. juni i år følgende for de nettverk og partnerskap som etter høstens fylkestingsvalg skal foreslås for det nye fylkestinget i Vestfold:

- De nye fylkeskommunene bør som hovedregel ha egne nettverk og partnerskap, uavhengig av om viktige samarbeidspartnere har en annen geografisk inndeling. Ved behov bør det kunne arrangeres felles møter på tvers av fylkesgrensen.

- Det må være åpning for å videreføre felles nettverk når særlige grunner tilsier det.
- Det bør bygges videre på erfaringer fra godt fungerende nettverk. Fylkeskommunen må være relevant og handlingsorientert i sin rolle som samfunnsutvikler.
- Antall nettverk der det forventes deltagelse fra de samme aktørene, bør begrenses.
- Prosjekter og arbeidsgrupper kan være et alternativ til faste nettverk.
- Nettverk som etableres må ha et klart mål og mandat, og samtlige deltakere må ha egeninteresse av å delta.
- Målgruppe og arbeidsform tilpasses nettverkets formål, fylkets kultur og forutsetninger.
- I de ulike nettverkene og møteplassene stiller fylkeskommunen på samme nivå, administrativt og politisk, som de øvrige deltagerne.
- Strukturen med et topplederforum med generelt mandat og enkelte faglige nettverk med smalere mandat kan fungere godt, forutsatt god koordinering og arbeidsdeling mellom de ulike foraene.
- Årlige partnerskapskonferanser bør etableres.

Aktuelle nettverk

Overordnede partnerskap

De siste 15 årene før fylkessammenslåingen hadde Vestfold et overordnet partnerskap kalt *Verdiskaping Vestfold* (VSV). I dette partnerskapet satt de regionale lederne for NHO, LO, Universitetet i Sørøst Norge (USN), Innovasjon Norge (IN), Forskningsrådet, NAV, fylkesmannen, KS/kommunene og fylkeskommunen. Arbeidet i VSV skapte viktige resultater, som blant annet enighet om prioriteringene i E18-utbyggingen. VSV hadde også eierskapet til VRI-programmet og de sto bak etableringen av Plattform Vestfold, NCE Microsystems, Helhetsplan for Torp, og prosjektet «Flere unge i fast arbeid». Strukturen med et "topplederforum" med generelt mandat og flere faglige nettverk med smalere mandat fungerte godt, med god koordinering og arbeidsdeling mellom de ulike foraene.

Vestfold og Telemark fylkeskommune etablerte i 2020 det overordnede partnerskapet *Bærekraftige Vestfold og Telemark*. Dette partnerskapet favnet bredere enn VSV og hadde store ambisjoner, men blant annet på grunn av covid-19 pandemien rakk det ikke å bli en velfungerende møteplass.

Etter innstilling fra Hovedutvalg Vestfold sluttet Fylkestinget den 14. juni i år seg til følgende innspill til arbeidet med å etablere ny nettverks- og partnerskapsstruktur fra 2024:

Nettverket Verdiskaping Vestfold bør vurderes reetablert. Deltagelsen i nettverket bør ha samme bredde som tidligere.

Partnerskapskonferanser og -samlinger

I perioden fra 2003 til 2019 arrangerte VSV 15 årlige partnerskapskonferanser. Disse dialogkonferansene samlet 100-130 beslutningstagere og sentrale aktører fra ulike deler av Vestfold-samfunnet, og ble vurdert som vellykkede i forhold til både gjennomføring og oppfølging.

Etter innstilling fra Hovedutvalg Vestfold sluttet Fylkestinget den 14. juni i år seg til følgende innspill til arbeidet med å etablere ny nettverks- og partnerskapsstruktur fra 2024:

Årlige partnerskapskonferanser bør etableres.

Telemark fylkeskommune ved politisk ledelse har gjennom flere år invitert til en *Telemarkskveld i Oslo*, med formål om å knytte næringslivet tettere til Telemark for å stimulere til verdiskaping og næringsutvikling. Telemarkskvelden etablerte seg tidlig som et viktig møtepunkt for alle gode krefter som står på for fylket. Allerede høsten 2018 gikk de to fylkesordførerne i hhv Vestfold og Telemark sammen om å videreutvikle arrangementet til en *Vestfold- og Telemarkskveld* for å se framover mot den nye og slagkraftige regionen fra 2020. Målet var å bidra til økt vekstkraft i den nye regionen.

Verdiskaping og kompetanse

I tiden før fylkessammenslåingen dekket det overordnede partnerskapet *Verdiskaping Vestfold (VSV)* fylkets behov for dialog og samarbeid om innovasjon, nærings- og kompetanseutvikling. Se omtale av VSV i foregående avsnitt.

I 2021 ble *Nettverk for verdiskaping og kompetanse* etablert. Et av formålene var å bedre balansen mellom tilbuds- og etterspørselssiden etter kompetanse i arbeidsmarkedet, og gjennom det bidra til redusert utenforskap og økt verdiskaping i fylket. Deltagerne i nettverket var NHO, LO, NAV, USN, KS, næringsssjefskollegiet (3 representanter), IN, Forskningsrådet, den fylkeskommunale fagskolen, de private fagskolene (representert ved Folkeuniversitetet), næringsklynger (representert ved Green Industry Cluster Norway) og fylkeskommunen (ved sektor opplæring og folkehelse og sektor næring, innovasjon og kompetanse). Nettverket hadde 4 møter i 2021 og 5 møter i 2022.

Hovedutvalg for Vestfold behandlet sak 37/23 Høring - Innspill til nettverk og partnerskap i Vestfold fra 2024 i sitt møte 24. august. Det ble vedtatt å innta i høringen at «Kompetanseforum Vestfold vurderes opprettet som eget fagnettverk. Kompetanseforum Vestfold bør bidra til at både unge og voksne har kompetanse for fremtiden samtidig som det er nok arbeidskraft med relevant kompetanse i arbeidsmarkedet. Å styrke kompetansen til voksne med svak tilknytning til arbeidslivet vil være blant viktige innsatsområder. Karriereveiledning bør inngå i nettverkets ansvarsområde.»

I forbindelse med regjeringens Veikart for grønt industriløft fra juni 2022, der det ble pekt på kraft, areal og lokal infrastruktur, råvarer, kapital, arbeidskraft, kunnskap, teknologi, og markeder som viktige innsatsfaktorer i den grønne omstillingen, etablerte fylkeskommunen *Samhandlingsarena for Grønn industri i Vestfold og Telemark*.

Den 14. juni i år behandlet fylkestinget sak 23/23 «Samhandlingsarena for Grønn industri i Vestfold og Telemark», der det ble gjort følgende vedtak:

1. Ringvirkningsprosjektet for CCS i Vestfold og Telemark opphører i sin tidligere form.
2. Det opprettes en ny regional samhandlingsarena for grønn industri. Den nye arenaen for samhandling på tvers av aktører sikter bredere enn den foregående. Den utvidede bredden favner teknologier og tilhørende markeder og aktører. Regulering fra det offentliges side, i form av innretting av virkemiddelapparat og rammeverk, inngår også i denne bredden.
3. Eksterne deltakere vil få en nettverkstilknytning inn mot Samhandlingsarenaen for grønn industri i Vestfold og Telemark.
4. Fylkesadministrasjonen utfører vertskaps- og sekretariatsfunksjon og styrer nettverkets fremdrift og utvikling.
5. Det opprettes en referansegruppe som er med å sette agenda for samhandlingsarenaen. Referansegruppen vil utgjøres av representanter fra næringsliv, politikk og administrasjon.

6. 01.01.2024 etableres to nye fylkeskommuner. Fra da av er det de to nye fylkeskommunene som selv må avgjøre om de vil videreføre dette politiske og faglige.
7. Samhandlingsarenaen skal fokusere på flere tema enn klimagassutslipp, for å skape en grønnere industri.

I 2020 ble *Partnerskap – Landbruk* etablert. Deltagerne er Vestfold og Telemark Bondelag, Telemark bonde og småbrukarlag, Viken skog, AT skog, kommunene, statsforvalteren og fylkeskommunen. Partnerskapet ledes politisk av fylkeskommunen, og har fokus på trygg matsikkerhet og beredskap, bærekraftig landbruk og økt verdiskapning. Samarbeidet fungerer godt, med deling av midler og kompetanse.

Etter innstilling fra Hovedutvalg Vestfold sluttet Fylkestinget den 14. juni i år seg til følgende innspill til arbeidet med å etablere ny nettverks- og partnerskapsstruktur fra 2024:

Det etableres et *Partnerskap Landbruk, Vestfold*

Klima, energi og miljø

Vestfold klima- og energiforum (VKEF) ble startet i 2005, som et partnerskap mellom offentlige og private virksomheter. Forumets visjon var at Vestfold skulle bli et lavutslippssamfunn med en høy anvendelse av fornybare energikilder. Forumet var en møteplass for ny kunnskap, erfaringsdeling, meningsutveksling og bevisstgjøring. Forumet ble ledet av et oppnevnt styre, med representanter fra Vestfold fylkeskommune, Fylkesmannen i Vestfold, kommunene i Vestfold, KS, NHO, LO og USN. Forumet hadde et sekretariat på to personer. Partnerskapsmøtet i Vestfold var et rådgivende organ for styret og møttes minst en gang i året. VKEF bestod av 28 partnere, delt inn i hovedpartnere og nettverkspartnere, som betalte en medlemsavgift avhengig av partnerskap. Det var forventet aktivitet inn i nettverket fra partnerne sin side. Mange av medlemmene fra VKEF ble med videre i dagens Klima- og energinettverk.

Tidlig i 2019 tok Vestfold fylkeskommune og Telemark fylkeskommune initiativ til å etablere et felles *Klima- og energinettverk*, som skulle bygge på erfaringene fra VKEF og klimapartner-nettverkene i andre fylker. Nettverket har i dag ca. 65 deltagere fra privat og offentlig sektor og stor aktivitet med webinarer, medlemsmøter, dagskonferanser, årlige samlinger for Topplederforum og egne arbeidsgrupper innenfor solenergi, biogass i tungtransport og grønne innkjøp. For 2023/24 er nettverket tildelt 1,5 millioner i klimasatsmidler til en egen rådgiverstilling på klimavennlige anskaffelser. Fylkeskommunen holder sekretariatet, som består av en prosjektleder og to rådgivere lokalisert i ulike deler av fylket. I 2022 hadde nettverket 11 møter.

Den 14. juni i år behandlet fylkestinget sak 95/23 «Evaluering av Klima- og energinettverket», der det blant annet er vist til at 60% av medlemmene ønsker å videreføre et felles nettverk for de to nye fylkene. Fylkestinget gjorde følgende vedtak:

Saken blir tatt til orientering.

Samferdsel og mobilitet

Plattform Vestfold var tidligere et felles samarbeidsnettverk på tvers av Vestfold og Telemark fylker. Deltakerne var ordførerne i stasjonskommunene i Vestfold, Grenland, Bamble og Kragerø, statlige transportetater, Fylkesmannen, Sandefjord lufthavn Torp, USN, LO, NHO, Vestfold fylkeskommune og Telemark fylkeskommune. Administrasjonen i kommunene og Jernbaneforum Sør var invitert som

observatører. Fylkesordføreren i Vestfold ledet nettverket og administrasjonen i fylkeskommunen fungerte som sekretariat. Plattform Vestfold hadde primært søkelys på utbygging av jernbanen og drev i den forbindelse påvirkningsarbeid overfor sentrale myndigheter. Nettverket hadde årlig 2-4 godt forberedte og besøkte møter, knyttet til aktuelle saker som det var behov for å ta opp. Arbeidet virket disiplinert og samlet i spørsmål hvor eventuelle sprik i lokale interesser kunne ha forsinket planlegging og utbygging av enkeltstrekninger.

Etter fylkessammenslåingen har *Nettverk for samferdsel og mobilitet* vært en politisk arena for å drøfte samferdselspolitiske saker i fylket. Intensjonen har vært å komme fram til enighet om regionale prioriteringer på samferdselsområdet, og ut fra denne enigheten blant annet drive påvirkningsarbeid overfor sentrale myndigheter. Det viktigste temaet har vært prioriteringer i Nasjonal transportplan. Fylkeskommunen er sekretariat, nettverket ledes av fylkesordfører og hovedutvalget for samferdsel inviteres til møtene. Ordførerne i kommunene er faste deltakere, med sine administrative ressurser som observatører. LO og NHO har blitt invitert til møtene. Øvrig deltakelse avklares med fylkesordfører i forkant av møtene, avhengig av hvilke temaer som skal diskuteres. I et av møtene deltok stortingsbenkene fra Telemark og Vestfold. Nettverket har fungert og levert i samsvar med intensjonen.

Etter innstilling fra Hovedutvalg Vestfold sluttet Fylkestinget den 14. juni seg til følgende innspill til arbeidet med å etablere ny nettverks- og partnerskapsstruktur i nye Vestfold fylkeskommune:

Plattform Vestfold må vurderes reetablert

Folkehelse

I henhold til folkehelselovens §20 skal fylkeskommunen være regional samordner og pådriver for folkehelseinnsatsen i eget fylke. Før fylkessammenslåingen hadde begge de tidligere fylkeskommunene folkehelsenettverk med fagpersoner fra kommunene innen folkehelse (folkehelsekoordinatorer), representanter for frivillige og ideelle organisasjoner, regional stat og kompetansemiljø, omtalt som "folkehelseaktører". Disse nettverkene var en arena for å forankre den regionale planen hos ulike folkehelseaktører i fylket, for kompetanseutvikling, erfaringsutveksling og samarbeid. I dag løses dette gjennom Folkehelsenettverket og Samarbeidsrådet for folkehelse.

Folkehelsenettverket er et administrativt nettverk, som blant annet har sin forankring i Regional plan for folkehelse i Vestfold (2019-2030). Intensjonen er å bygge kompetanse, utveksle erfaringer, sette aktuelle tema på dagsorden og fremme samarbeid mellom de deltagende aktørene. Nettverket samler en bredde av folkehelseaktører, som folkehelsekoordinatorer i kommunene, ulike deler av regional stat, kompetansemiljøer og organisasjoner. Nettverket har møttes ca. 4 ganger i året, både med fysiske samlinger og digitale møter. Det arrangeres også egne seminarer og kursrekker for deltakerne med utgangspunkt i behov.

Samarbeidsrådet for folkehelse ble nedsatt av fylkestinget og svarer opp krav fra Helsedirektoratet om et regionalt samarbeidsorgan i forhold til tilskuddsordningene «Program for folkehelsearbeid i kommunene» og «Sammen mot». Mandatet til Samarbeidsrådet er å sikre samordning og helhetlig folkehelseinnsats på tvers av fag og geografi. Rådet skal styrke den politiske forankringen og bidra til økt gjennomslagskraft. Medlemmene melder inn saker og møteformen er dialogbasert. Deltagere er primært ledere i NAV, KS, Statsforvalteren, KoRus-Sør, USN, Helse Sør-Øst, frivillige organisasjoner, samt politisk og administrativt nivå i fylkeskommunen. Samarbeidsrådet har hatt ca. 5 møter i året.

Plan og areal

Før fylkessammenslåingen var det etablert et administrativt *Plannettverk for Vestfold*, hvor målgruppen var planmiljøene i kommunene. Nettverkets målsetting var faglig nettverksbygging og kompetansedeling.

I 2020 ble dette erstattet av *Plan & utvikling Vestfold og Telemark*, et møtested for alle som jobber med planlegging, kommune-, by- og stedsutvikling. Plan & Utvikling er en arena for samhandling og deling av kunnskap, der det arrangeres digitale samlinger, befaringer og kurs. Nettverket er administrativt og har nærmere 350 medlemmer. Etter ønske fra politisk hold har det også vært arrangert en møterekke med work-shops for folkevalgte i kommunene og fylkeskommunen innenfor tematikken bærekraftig arealpolitikk. Det ble arrangert 3 slike digitale samlinger i løpet av 2022.

Regionalt planforum er en lovpålagt oppgave gjennom plan- og bygningsloven. I Vestfold og Telemark har fylkeskommunen lagt opp til ukentlige møter. Møtene foregår i stor grad digitalt, og planforumet blir mye brukt. Dette er en arena hvor kommunene kan løfte inn plansaker og få signaler og/eller konkrete avklaringer fra berørte myndigheter i staten og fylkeskommunen. Utbygger kan delta dersom kommunen ønsker det. Dialog mellom partene kan erfaringsmessig bidra til bedre planprosesser og færre konflikter i form av innsigelser når plansaken kommer på offentlig ettersyn. Kommunene har bedt om at fylkeskommunen i forumets møter stiller på samme administrative nivå som kommunene.

Utenforskap, inkludering og ung deltagelse

Fylkeskommunen og KS etablerte i 2021 Partnerskap for inkludering og ung deltagelse. Målet er å finne nye måter å løse utfordringene med ungt utenforskap på, og dette skal skje ved å legge til rette for mer og bedre samhandling og reell medvirkning fra de unge. Partnerskapet er en overbygning til kommunenes pågående satsninger og skal sikre politisk forankring og forpliktelse på tvers av forvaltningsnivåer og tjenester.

Rollen som samfunnsutvikler – felles utfordringer med utgangspunkt i FN`s bærekraftsmål

I nye Vestfold fylkeskommune er det forventet at alle ansatte i fellesskap vektlegger prioriterte områder som utenforskap, verdiskaping, klima og digital transformasjon, for å fremme en bærekraftig utvikling. Som samfunnsutvikler ønsker fylkeskommunen å ta initiativ overfor samarbeidspartnere og bidra til å koordinere arenaer og samarbeid om slike felles utfordringer for Vestfoldsamfunnet.

Oppsummering

Det vil være opp til det nyvalgte fylkestinget for Vestfold fylkeskommune å bestemme hvilken nettverksstruktur de vil etablere fra 2024. Påtroppende fylkesdirektør vil i etterkant av denne høringen utarbeide politisk sak med forslag til nettverks- og partnerskapsstruktur for Vestfold.

Basert på gjennomgangen over kan blant annet følgende nettverks- og partnerskapsmodell synes aktuell:

- Et overordnet partnerskap etter modell fra Verdiskaping Vestfold
- Årlige partnerskapskonferanser for Vestfold
- Samhandlingsarena for Grønn industri i Vestfold og Telemark – felles fagnettverk for Vestfold og Telemark

- Partnerskap Landbruk, Vestfold – fagnettverk for Vestfold
- Vestfold klima- og energiforum – fagnettverk for Vestfold
- Plattform Vestfold – fagnettverk for Vestfold
- Folkehelsenettverket – fagnettverk for Vestfold
- Samarbeidsrådet for folkehelse – fagnettverk for Vestfold
- Plannettverk for Vestfold – fagnettverk for Vestfold
- Regionalt planforum – fagnettverk for Vestfold
- Partnerskap for inkludering og ung deltagelse – fagnettverk for Vestfold
- Kompetanseforum Vestfold - fagnettverk

I tillegg til de nettverkene og partnerskapene som er listet opp her, kan det være behov for at den nye fylkeskommunen tar initiativ til å etablere og drifte flere nettverk og møteplasser.

Som nevnt vil den nye fylkeskommunen utnytte nettverk og møteplasser som er etablert og driftes i regi av andre aktører, jf. kommunedirektør-/fylkesdirektørmøter, fylkesordfører-/ordførermøter, møter med statsforvalter, KS, USN osv. Det vil være i alles interesse å effektivisere samlet møtevirksomhet av denne typen.

Blant sentrale aktører i Vestfold er det enighet om at felles møtevirksomhet skal konsentreres til torsdager og fredager, og at deltagerens representasjon på den enkelte møteplass holdes på samme nivå.

Innspill til fremtidig nettverks- og partnerskapsstruktur for Vestfold er ønsket

Overgangen fra dagens Vestfold og Telemark fylkeskommune til en ny fylkeskommune i Vestfold gjør det nødvendig å tenke gjennom hvilken fylkeskommunal nettverks- og partnerskapsstruktur som fylket vil være mest tjent med fra 2024. Dette er utgangspunktet for denne høringen.

Primært ber vi om innspill og synspunkter på følgende spørsmål:

1. Hvilke nettverk og partnerskap bør etableres eller reetableres for bare Vestfold? Hva bør være formål, deltagelse og innretning for de enkelte nettverk/partnerskap?
2. Hvilke nettverk og partnerskap bør etableres eller videreføres for både Vestfold og Telemark? Hva bør i så fall være formål, deltagelse og innretning for de enkelte nettverk/partnerskap?
3. Hvilke av dagens nettverk og partnerskap bør avvikles.

Oppsummer gjerne svarene i følgende tabell:

Nettverk	Formål	Politisk deltagelse	Administrativ deltagelse	Ansvar

Innspillene må gjerne omfatte også andre forhold enn de tre ovennevnte, og eventuelt flere av fylkeskommunens nettverk og partnerskap enn de som er omtalt i dette notatet. Alle innspill vil bli oppfattet som verdifulle og vektlagt i det videre arbeidet med å forberede ny nettverks- og partnerskapsstruktur fra 2024.

Vår ambisjon er å videreutvikle det gode samarbeidet som allerede finnes i Vestfold fylke, og at den nye fylkeskommunen her kan bli en viktig medspiller.

På forhånd takk for gode innspill!

Innspillene sendes til Vestfold og Telemark fylkeskommune ved prosjektleder for nye Vestfold fylkeskommune Toril Eeg innen 27. desember 2023.

Mottakere

Invitasjon til å komme med innspill sendes til: • Statsforvalteren • Kommunene i Vestfold • KS • NHO • LO • USN • NAV • Idrettskretsen • Vestfold Bondelag

Det bes samtidig om at denne invitasjonen videreformidles til andre relevante aktører tilknyttet deres organisasjon (næringsforeninger i kommunene, arbeidsmarkedsbedrifter i Vestfold, relevante arbeidstaker- og arbeidsgiverorganisasjoner).